

Postoj európskych organizácií k NGT

Na európskej úrovni pribudli dva významné otvorené listy, ktoré spájajú hlasy poľnohospodárov, šľachtiteľov, potravinárov aj krmivárskeho priemyslu. Copa-Cogeca, Euroseeds a ďalšie agropotravinárske organizácie upozorňujú, že Európa potrebuje moderný, vedecky podložený a konkurencieschopný legislatívny rámec pre nové genómové techniky (NGT) a zároveň efektívnejší systém hodnotenia rizík. Tieto dokumenty prinášajú dôležité odporúčania aj pre Slovensko, ktoré bude musieť reagovať na technologický pokrok a meniace sa pravidlá na jednotnom európskom trhu.

V uplynulých dňoch boli na európskej úrovni zverejnené dva dôležité otvorené listy, ktoré sa dotýkajú budúcnosti nových genómových techník (NGT), fungovania európskeho systému hodnotenia rizík a konkurencieschopnosti celého agropotravinárskeho sektora. Ide o spoločnú iniciatívu organizácií zastupujúcich poľnohospodárov, šľachtiteľov, potravinárov aj výrobcov krmív – medzi nimi Copa-Cogeca a Euroseeds, ktoré patria medzi najvýznamnejšie autority v európskom agrosektore. Tieto dokumenty vytvárajú jasné odborné východisko pre diskusiu o tom, ako má Európa – vrátane Slovenska – reagovať na technologický pokrok v šľachtení rastlín a na potrebu efektívnejších regulačných procesov.

Prvý list, ktorý pripravili Copa-Cogeca a Euroseeds, upozorňuje, že európska legislatíva pre NGT musí zostať postavená na vedeckých kritériách a technických parametroch. Organizácie zdôrazňujú, že rastliny zaradené do kategórie NGT1 sú porovnateľné s konvenčne vyšľachtenými rastlinami, a preto je dôležité, aby zostali aj naďalej regulované rovnakým spôsobom. Uvádzajú, že verifikačný proces pre NGT1 nemá hodnotiť agronomické vlastnosti, trhové dopady či udržateľnosť, pretože na tieto účely už existuje komplexný legislatívny rámec EÚ. V liste sa zdôrazňuje aj to, že zavádzanie dodatočných požiadaviek na vysledovateľnosť a označovanie NGT1 rastlín či potravín by bolo technicky nerealizovateľné, administratívne náročné a v priamom rozpore s ich vedeckým profilom. Transparentnosť je podľa signatárov zabezpečená dnešnými odrodovými katalógmi a ďalšími verejne dostupnými nástrojmi.

Druhý list, ktorý podpísalo 24 organizácií z celého potravinového a krmivárskeho reťazca, upozorňuje na čoraz komplikovanejší a pomalší systém hodnotenia rizík v EÚ. Podľa signatárov sú dnešné procesy Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) príliš zdĺhavé, nepredvídateľné a administratívne preťažené, čo oslabuje konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárstva a potravinárstva. V liste sa uvádza, že investície a inovácie sa presúvajú do krajín s rýchlejším a funkčnejším právnym rámcom, zatiaľ čo Európa riskuje dlhodobé zaostávanie. Autori listu preto vyzývajú Európsku komisiu, aby reformovala existujúce procesy, zjednodušila administratívu a zabezpečila, že EFSA bude pracovať efektívne, transparentne a v súlade s reálnymi potrebami praxe.

Zo záverov oboch dokumentov jasne vyplýva, že Európska únia stojí pred rozhodnutím, ktoré ovplyvní jej pozíciu v oblasti inovácií, technológií a potravinovej bezpečnosti na dlhé roky dopredu. To zároveň poukazuje na potrebu udržiavať krok s technologickým vývojom, vyhýbať sa nepraktickým a technicky nerealizovateľným regulačným požiadavkám a podporovať prístupy, ktoré umožnia férové podmienky pre poľnohospodárov, potravinárov aj šľachtiteľov.

V prílohe zverejňujeme originálne znenie spoločného listu Copa-Cogeca a Euroseeds.

Dokumenty na stiahnutie

- [Spoločný list č.1](#) (0.16 MB, PDF)
- [Spoločný list č.2](#) (0.34 MB, PDF)